Postanna i mbaol i gCorcaigh

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi phostanna atá i mbaol i gCorcaigh. An dtuigeann tú na focail seo a bheidh sa tuairisc?

iarracht	bainistíocht	fostaithe	geallúint
freagracht	ag fulaingt	réiteach	

Ceist 2 Anois féach ar an tuairisc agus freagair na ceisteanna thíos.

1. Cé mhéad post atá i mbaol?
2. Cén uair a dhún Roches Stores?
3. Cé a bhí le siopa nua a oscailt in áit Roches Stores?
4. Cad a theastaíonn ón Aire Mícheál Martin?

Ceist 3 Féach ar na habairtí thíos:

‘*Thuig* na hoibrithe go raibh postanna acu le Marks & Spencer.’
‘*Dhiúltaigh* Roches Stores aon rud a rá.’
‘*Theip* ar na cainteanna.’

An féidir leat na habairtí seo a chríochnú? Beidh ort na focail idir lúibíní a athrú.

1. ____________ siad an teach agus fuair siad praghas maith air. (díol)
2. Chuaigh Máire ar saoire sa Spáinn agus _________ sí in óstán deas cois farraige. (fan)
3. Nuair a bhí Pól ag cócaireacht, __________ sé a mhéar le scian. (gearr)
4. Nuair a bhí lá breithe ag Sinéad, __________ a máthair gúna nua di. (ceannaigh)
5. __________ Seán an teach mar bhí cuairteoirí ag teacht. (glan)

Ceist 4

'*Tráthnóna* d'iarr an tAire Mícheal Martin ar gach éinne iarracht eile a dhéanamh.'
'Dúirt Roches Stores *ar maidin* nach bhfuil aon ní le rá acu.'

An féidir leat na bearnaí thíos a líonadh? Tá dhá cheann déanta duit.

1	tráthnona	a	maidin
2	fostaithe	b	dífhostaithe
3	tar éis	c	
4	dúnadh	d	
5	deacair	e	
6	an mhí seo caite	f	
7	táim	g	
8	oíche	h	
9	sásta	i	
10	isteach	j	

Ceist 5

'Tá siad ag déanamh iarracht na postanna *a shábháil*.'
'Tá an tAire Mícheál Martin ag iarradh daoine *a thabhairt le chéile*.'

An féidir leat na habairtí seo a chríochnú? Beidh ort na focail idir lúibíní a athrú.

1. Ba cheart an fhuinneog __________ nuair a bhíonn an seomra te. (oscail).
2. Bhí ar na páistí an obair bhaile a ____________ roimh féachaint ar an teilifís. (déan)
3. Léim leabhair i nGaeilge chun focail nua a ____________. (foghlaim)
4. Chuaigh Siobhán chuig an ollmhargadh chun bia a ___________. (ceannaigh)
5. Tá súil agam airgead a ___________ roimh mo laethanta saoire. (sábháil)

Ceist 6

Bhí cuid de na hoibrithe ag obair le Roches Stores ar feadh 20 bliain. Cad a dhéanfaidh siad anois? Post nua a fháil? Éirí as an obair? Cad a cheapann tú?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1
Tá an cheist seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

iarracht - *attempt*
bainistíocht - *management*
fostaithe - *employed*
geallúint - *promise*
freagracht - *responsibility*
ag fulaingt - *suffering*
réiteach - *solution*

Ceist 2
1. 172 post atá i mbaol.
2. Dhún Roches Stores an mhí seo caite.
3. Bhí Marks & Spencer le siopa nua a oscailt in áit Roches Stores.
4. D'iarr an tAire Mícheál Martin ar na páirtithe go léir iarracht amháin eile a dhéanamh chun réiteach a fháil ar an scéal.

Ceist 3
1. dhíol
2. d'fhan
3. ghearr
4. cheannaigh
5. ghlan

Ceist 4

1	tráthnona	a	maidin
2	fostaithe	b	dífhostaithe
3	tar éis	c	roimh
4	dúnadh	d	oscailt
5	deacair	e	éasca/furaist
6	an mhí seo caite	f	an mhí seo chugainn
7	táim	g	nílim
8	oíche	h	lá
9	sásta	i	míshásta
10	isteach	j	amach

Ceist 5
1. an fhuinneog a oscailt
2. an obair bhaile a dhéanamh
3. focail nua a fhoghlaim
4. bia a cheannach
5. airgead a shábháil

Ceist 6
Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Rinne an tAire Fiontair agus Fostaíochta Mícheál Ó Máirtín achainí eile tráthnóna ar na páirtithe go léir a bhfuil baint acu le haighneas Roches Stores i Wilton i gCorcaigh, iarracht amháin eile a dhéanamh leis na 172 post atá i gceist a thabhairt slán. Dúirt bainistíocht Roches Stores ar maidin nach raibh aon rogha acu ach pacáistí iomarcaíochta a thairiscint do na hoibrithe. Tá an scéal ag Barraí Mescall.

Barraí Mescall

Tar éis do ollmhargadh Roches Stores i Wilton dúnadh an mhí seo caite, thuig na hiaroibrithe go mbeidís fós fostaithe ag grúpa Marks & Spencer. Theastaigh ó Mharks & Spencer seilbh d'fháil ar léas Roches Stores ar an bpraghas céanna is a bhí ag Roches. Ach theastaigh ó úinéir an ionaid dúbailt an teacht isteach d'fháil ó Mharks & Spencer. Theip ar chomhchainteanna ar an Aoine seo imithe tharainn in ainneoin is gur dhéan an tAire Martin iarracht na páirtithe go léir a thabhairt le chéile. Ar maidin dúirt bainistíocht Roches Stores leis na hiaroibrithe go mbeidís ag tabhairt íocaíochtaí iomarcaíochta dóibh an tseachtain seo chugainn. Creideann ionadaithe an cheardchumainn Mandate gur tugadh geallúint do na hiaroibrithe go n-aistreofaí go Marks & Spencer iad agus teastaíonn uathu go nglacfadh Roches Stores freagracht dó sin. Dhiúltaigh Roches Stores aon ní a rá faoi seo. Tuigtear do Nuacht TG4 go lorgóidh trádálaithe eile an ionaid urghaire san Ardchúirt amárach ar an mbonn go bhfuil siad ag fulaingt go mór tar éis do Roches Stores dúnadh an mhí seo caite. Tráthnóna d'iarr an tAire Fiontair agus Fostaíochta Mícheál Martin ar na páirtithe go léir bualadh le chéile aon bhabhta amháin eile.

Mícheál Martin

D'iarr mé ar gach éinne agus na páirtithe go léir teacht le chéile chun iarracht amháin eile a dhéanamh chun réiteach de shaghas éigin a chur i bhfeidhm agus táim fós ag bualadh le gach aon dream, ach chun na fírinne a rá, is ana-dheacair a rá, agus nílim dóchasach in aon chor faoi láthair.

Barraí Mescall

Tá sé i gceist ag an gceardchumann Mandate agus ag an Aire Fiontair agus Fostaíochta Mícheál Martin leanúint lena n-iarrachtaí chun na postanna a shábháil. Ach os rud é go ndéanfaidh Roches Stores méid na n-íocaíochtaí iomarcaíochta a áireamh sa tseachtain atá romhainn, tá sé deacair a shamhlú conas gur féidir na postanna a thabhairt slán.

Barraí Mescall, Nuacht TG4, Corcaigh